
DR. MEMMEDLİ: BUGÜN AZERBAYCAN'IN İSTİKLALİNİN EBEDİYETİ VE GÜCÜ TÜRKİYE SAYESİNDE VAR

-

30.11.2016

29 Kasım 2016

İHA

1918de Kafkas İslam Ordusuna Qazaha kadar eşlik ederek tarihte önemli rol oynayan Emin Ağa Borçalının Yeter, Uyan! isimli kitabı Dr. Zelimhan Memmedli tarafından tercüme edilerek basıldı.

Gürcistanın Borçalı bölgesinde yaşayan 600 bin Karapapak Türkü için mücadele veren Borçalı İçtimai Birliği Başkanı Dr. Zelimhan Memmedli, Emin Ağanın 1912. yılda Tifliste insanların cehaletinden kurtulması yazdığı Yeter, Uyan! kitabını Azerbaycan Türkçesine tercüme etti.

Azerbaycan Cumhuriyetinin kurulmasının temelinde Azerbaycan-Türkiye dostluğu, kardeşliği var

Zelimhan Memmedli, Emin Ağa Borçalının 1868 yılında eğitimli bir ailede dünyaya geldiğini ve aynı zamanda Borçalıda ilk eğitim alan insanlardan biri olduğunu belirterek, O dönemde durum çok gergindi. Çar Rusyasının dağılması, 1. Dünya Savaşı arifesindeydi. Aynı zamanda Osmanlının çöküş dönemi ve Osmanlı üzerine gelen kuvvetlerin işbirliği zamanında Borçalıdaki direniş hareketinin en önde gelen isimlerinden biri Emin Ağa Borçalı ve Mehralı Bey idi. Boraçalı muhitinde milli meselelerle ilgili mücadele etmek o kadar da kolay bir iş değildi. Emin Ağa ilk önce kaçakçılık hareketi yarattı. Daha sonra Ahıskadan Türkiyeye kadar bağlantıları oluyor. Soydaşlarını korumak için silahlı desteler kurdular ve ilk olarak 1905-1907 yıllardan sonraki dönemlerde artık Geçici Ahıska Hükümeti, Borçalı Karabağ Türk Cumhuriyeti kuruldu. Bundan sonra Karsla olan ilişkilerden Enver ve Nuri Paşaya kadar uzanan bir dizi bağlantılar kuruldu. Kars İslam Şurasının kurulması, merkezi Kars olmak şartıyla Güney-Batı Türk Cumhuriyetinin kurulmasında çok önemli bir rolü oldu. 1918. Yılda Bakünün Ermeni ve Ruslar tarafından işgal edildiği bir dönemde Nuri Paşanın komutasındaki Kafkas İslam Ordusunu karşılayan ilk cengaverlerden biri Emin Ağa idi. Karstan Ahıskaya, Ahıskadan Qazaha kadar Nuri Paşanın ordusuna eşlik etti. Yol boyu Ermenilerin işgal ettiği topraklar kurtarıldı ve nihayetinde Bakü işgalden kurtarıldı. Bakünün işgalden kurtarılmasında Osmanlı yani şimdiki Türkiye mühim rol oynadı. Azerbaycan Demokratik Cumhuriyetinin kurulmasının temelinde Azerbaycan-Türkiye dostluğu, kardeşliği var. Burada Emin Ağanın, Nuri Paşanın ve Meharlı Bey gibi yiğitlerin mühim rol oynuyor dedi.

Kitabın insanları o dönemin cehaletinden kurtarılması için ilk defa 1912 yılında Tifliste basıldığını vurgulayan Memmedli, Emin Ağa o dönemki diplomatik ve siyasi çekişmelerde insanlarımızın

eğitim almasının önemini anlatmak için bu kitaptakileri yazdı. Bu kitabın kahramanı olan Ferhata o dönemki cehalet eğitim almaması için engeller çıkarıyor. Burada galip gelen milletin iradesi oluyor ve Ferhat ilk önce ilahiyat eğitimi daha sonra Pariste eğitim alıyor ve doktor olarak köyüne dönüyor. Cehalet içinde ölen insanlara yardım ediyor. Bu kitapta yeteri kadar Kur'anı Kerimden ayetler de yer alıyor diye konuştu.

Bu işi sonuna kadar devam ettirmek niyetindeyiz

Kitabı yeniden basmayı nasıl karar verdiğini anlatan Memmedli,Emin Ağanın yadigarlarından biri Abbas Abdulladır. Bu kitabın yeniden basılmasında Abbas beyin mühim rolü var. Bana böyle bir kitabın olduğunu söyledi bende seve-seve kabul ettim. Bu işe insanlarımızın saygı ve sevgiyle yanaşılıyor. Biz bu kadarıyla yetinmeyip bu işi devam ettirmek niyetindeyiz. Emin Ağa gibi insanların ilime, milli kimliğe, milli direnişe ihtiyacı olduğunu çağırıyor, aksi halde sahiplenme duygusu olmuyor. Sahiplenmezsen se ne toprak ve de yurt senin olur. O bakımdan bizim bu işi yapmamız ilk olarak onun emeğine verdiğimiz değerdir, ikinci olarak ise şanlı kahramanlık tarihimizi yüze çıkararak gençlere ulaştırmak ve geçleri ilime, eğitime teşvik etmektir

Azerbaycan ve Türkiye arasındaki ilişkiler çok önemli

Memmedli, Burada çok önemli bir nokta Azerbaycan ve Türkiye arasında olan ilişkilerdi. Bir zamanlar Osmanlı İmparatorluğunun varlığı sayesinde bir devlet kurduk. Bugün de Azerbaycanın istiklalinin ebediyeti ve gücü Türkiye sayesinde var. Türkiye dünyada dönen oyunların merkezinde ve dünya haritasının şekillenmesinde söz sahibi bir ülke. Biz her zaman güçlü Türkiye istiyoruz. Türkiye ne kadar güçlü olursa bu Azerbaycanın var olması demektir. Azerbaycan-Türkiye birliği hem de Orta Asyadaki Türklüğünün de gelecekte bu birliğe katılması demektir. Bunun anahtarı Azerbaycan ve Türkiyenin arasında olduğunu düşünüyorum. Biz düşmanlara ne olursa olsun Türkiyenin yanında olduğumuzu söylüyoruz. Türkiyeye karşı ne darbeler, ne baskılar olursa herkes bilmeli ki onların yanında 10 milyon Azerbaycan halkıda var. Biz her zaman Anadolu Türkleriyle birlikte düşmanlara direniş göstermeye hazırız. Bugünkü zaman bizi bir olmaya teşvik ediyor. Bugün herkes biliyor ki Karabağ sorununun çözülmesi Türkiyenin var olmasından, iri ve diri olmasından geçiyor. Biz her zaman Borçalını Azerbaycan ve Türkiye arasındaki manevi köprü biliyoruz. Bu manevi köprü dayanıklı olmalı ki, Ahıska ve Borçalıdan başlanan Azerbaycan-Türkiye ilişkileri güçlensin. Bu Azerbaycan ve Türkiyenin bir olmasına az da olsa bir vasıtaadır. Allah milletimize, Türk Dünyasına birlik ve beraberlik nasip etsin dedi.

Kamil Nadirli

Kaynak/Source: